

Justis- og beredskapsdepartementet

Oslo, 23. mai 2016

Høring – Evaluering av offentleglova

Norges Kommunerevisorbund viser til Justisdepartementets høring om evalueringen av offentleglova. I departementets høringsbrev inviteres det både til innspill til evalueringsrapporten og om eventuelle behov for endringer i lov og forskrift.

Offentleglova § 5 annet ledd fikk et tillegg i 2014 som innebærer utsatt innsyn fra/til kommunal revisor i saker som revisoren skal rapportere til kontrollutvalget. Endringen trådte i kraft fra 2015, og bestemmelsen er ikke omfattet av evalueringen som nå er på høring.

Vi forutsetter at det ikke er aktuelt å vurdere endringer i denne bestemmelsen i denne omgang.

I forbindelse med den nevnte lovendringen i 2014, la departementet i forarbeidene til grunn at revisor skulle utøve nødvendig kildevern i tråd med en profesjonell utøvelse av revisjonsvirksomheten og beste praksis. Utsatt offentlighet vil i mange tilfeller ikke sikre nødvendig kildevern etter at endelig sak er fremmet til behandling i kontrollutvalget. For å sikre nødvendig kildevern på det tidspunktet er andre bestemmelser viktige. Det gjelder særlig:

- Offentleglova § 13 sier at opplysninger som er underlagt taushetsplikt i lov eller i medhold av lov er unntatt fra innsyn. Forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. kan etter omstendighetene hjemle taushetsplikt for opplysninger om identiteten til den som har meldt fra til forvaltningen om andres forhold.
- Offentleglova § 14 første ledd slår fast hovedprinsippet om at et organ kan gjøre unntak fra retten til innsyn for dokument som organet har utarbeidet for egen intern saksforberedelse. Offentleglova §§ 3, 4 og 16 tilsier at dokumenter som blir sendt fra eller til revisor, ikke kan unntas offentlighet som interne dokumenter. Men som det framgår av veilederen til offentleglova, gjelder § 16 første ledd første punktum bokstav c bare dokumenter til revisor som er utarbeidet med sikte på oversendelse.

Norges Kommunerevisorforbund
- på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Twitter: [@nkrf](https://twitter.com/nkrf)

Org.nr.: 975 450 694 MVA
Kontonr.: 1450.12.70424
Web: www.nkrf.no

Det er derfor svært viktig at disse bestemmelsene ikke endres på en måte som svekker adgangen til nødvendig kildevern i tråd med en profesjonell utøvelse av revisjonsvirksomheten og beste praksis.

Kommunal revisjon bistår kontrollutvalg og kommunestyre slik at disse organene kan ha god kontroll med forvaltningen. Det at kontrollutvalget og revisor fører kontroll med forvaltningen, med dens pengebruk og myndighetsbruk, og at kontrollutvalget og revisor kan reise kritikk mot forvaltningen fra uavhengig hold – og i det offentlige rom, er til syvende og sist med på å skape tillit og oppslutning om demokratiet og vårt politiske styringssystem. Nødvendig kildevern er svært viktig for å ivareta denne oppgaven.

Det rettslige utgangspunktet for kontrollutvalgets og kommunerevisjonens virksomhet er kommunelovens kapittel 12. Kontrollutvalget og revisor kan uten hinder av taushetsplikten, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument fra kommunen og foreta de undersøkelser som de finner nødvendig for å gjennomføre sine oppgaver. Den vide innsynsretten er nødvendig for å få fram de fakta som trengs for å belyse saker og hendelsesforløp.

Informasjonen kontrollutvalget og revisor får fra ansatte i forvaltningen kan danne grunnlag for kritikk av praksisen i virksomheten, av navngitte kollegaer og ledere. Dersom det blir kjent hvem som har gitt informasjonen og detaljene i den, kan det foreligge risiko for ubehageligheter for kilden i form av negative reaksjoner fra kollegaer og/eller overordnede. Hvis ikke kilders identitet og/eller deres utsagn kan skjermes når det er påkrevet, kan dette medføre at ansatte og andre kilder ikke vil gi viktig informasjon. Det vil redusere verdien av innsynsretten, og medføre en redusert effekt av kontrollutvalgenes tilsyn og av kommunal revisjon.

Kildevern er med andre ord et særdeles viktig spørsmål, av hensyn til dem som gir informasjon, men først og fremst av hensyn til verdien av kontrollutvalgets tilsyn og kommunal revisjon. Kildevern henger nøye sammen med grunnverdier i vårt demokrati og vår styringsform – retten til å få opplysning om hvordan forvaltningen agerer og få informasjon om kritikkverdige forhold.

Vennlig hilsen

Per Olav Nilsen
styreleder